

Xavier Mas Craviotto

Lluny

X PREMI DE NARRATIVA BREU PER A JOVES
«Caterina Albert» de 2019

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona
Servei de Publicacions

LLUNY

COL·LECCIÓ
GABRIEL FERRATER

93

Xavier Mas Craviotto

LLUNY

X Premi de Narrativa Breu per a Joves
«Caterina Albert» de 2019

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
Bellaterra, 2019

DADES CATALOGRÀFIQUES RECOMANADES PEL SERVEI DE BIBLIOTEQUES
DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Mas Craviotto, Xavier

Lluny / Xavier Mas Craviotto. — Bellaterra : Universitat Autònoma de Barcelona.

Servei de Publicacions, 2019. — (Gabriel Ferrater ; 93)

ISBN 978-84-490-8698-4

I. Col·lecció

821.134.1-32”20”

Aquesta obra ha estat la guanyadora del X Premi de Narrativa Breu per a Joves «Caterina Albert», atorgat a Cerdanyola del Vallès, el dijous 2 de maig de 2019, per un jurat compost per: Marutxi Beaumont, Montse Guillén, Josep Lluís Negreira, Josep Maria Riera i Xusa Serra.

© Dels textos: Xavier Mas Craviotto

© D'aquesta edició: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2019

© De la fotografia de la coberta: Tamma66. Domini públic. Recuperada de: <https://pixnio.com>

Composició: Joan Buxó

Edició: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona

Plaça Acadèmica. Edifici A. Campus de la UAB.

08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès). Barcelona. Spain.

Tel. 93 581 10 22 · sp@uab.cat · www.uab.cat/publicacions

Impressió: Ediciones Gráficas Rey, SL

ISBN: 978-84-490-8698-4

Dipòsit legal: B.16192-2019

Imprès a Espanya. Printed in Spain

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresos la reprografia, el tractament informàtic i la distribució d'exemplars mitjançant lloguer, és rigorosament prohibida sense l'autorització escrita dels titulars del *copyright*, i estarà sotmesa a les sancions establertes a la Llei.

M'he mirat al mirall i et veig a tu.

MARIA MERCÈ MARÇAL

El camió frena en sec al seu davant. Ella s'aixeca de la cadira plegable i creua els braços damunt dels pits. Entretanca una mica els ulls per aguditzar la vista, però a la cabina del camió només hi veu, a través de la finestra bruta, una silueta grisa, esborradissa, com una ombra. Sense saber per què, es posa una mica nerviosa i nota que, a dins seu, s'hi mou alguna cosa que no entén. Ho ha fet milers de vegades, però encara ara sent el trontoll inevitable del primer dia. A l'estómac hi té una mena de nus que l'oprimeix, i les idees se li desfan a dins del cervell com si fossin de gel. La porta del camió s'obre d'una revolada. De sobte, veu l'home amb tota claredat. És un home gras. Duu una samarreta blanca de tirants, arrugada i plena de taques de color de mostassa. No té gaires cabells. Té el front ample, el nas una mica aixafat, els llavis molsuts i inflats. Duu una barba de tres dies. Ella li clava la mirada. És una mirada dòcil, amarada d'una tendresa més fingida que no pas real. Perquè és forta, ella. Però ara ha de fer veure que es deixa dominar, que és ell qui té les regnes. Primer parla ell. Quant? Ella esbossa un somriure molt feble. Depèn, li diu. L'home sospira i, amb les mans aferrades al volant, com si tingués pressa, respon amb rapidesa. Complet. A ella l'envaeix una riuada immensa d'alegria i sent un alleujament que se li fica pels replècs del cos. Cent. L'home enarca les celles. Cent? És molt car. En puc trobar alguna per se-

tanta. Aquella felicitat s'esvaeix com fulminada, i ara la por de perdre l'oportunitat se li fa densa com el mercuri i nota una pressió a l'estómac. Ha de pensar amb agilitat. L'ha de convèncer. De sobte, li dirigeix un altre somriure. Però ara és un somriure lasciu, sensual, un somriure ple d'intencions. Li clava els ulls verds com maragdes a les ninetes i li llança una mirada penetrant i punxeguda com una estalactita de gel. Com vulguis, però cap de les que trobis t'ho farà tan bé com jo. Ho ha dit gairebé sense pensar, però creu que ha estat força convicent. Ha parlat amb una seguretat sòlida com una roca, amb la fermesa de qui no té res a perdre. L'home sembla pensatiu. Agafa el volant amb força i amb la mà dreta es frega la suor del front. Perd la mirada carretera enllà. Fa tanta calor que la imatge li tremola una mica. Va, puja, li diu de sobte. I ella s'aferra a l'agafador i puja a la petita plataforma fins al seient. Tanca la porta amb un estrèpit breu i sec. Ell, sense ni mirar-la, arrenca el vehicle i enfila la carretera. Condueix durant deu minuts fins que troba un terraplè polsegós, amb mates i herbes seques i sargantanes batudes pel sol. Aparca el vehicle allà al mig i acciona el fre de mà. Es descorda el cinturó. Ella ni tan sols se l'havia posat. El camioner sembla una mica desorientat, com si no sabés què fer. Les pupil·les li van d'un cantó a l'altre i de tant en tant torça una mica la boca. Ella s'amara de valor i pren la iniciativa. La cabina del camió és molt ampla i té força llibertat de moviments, així que, amb gestos sinuosos, gairebé histriònics, es treu la samarreta cenyida i els sostenidors. Ell, arrapat al seient, se la mira amb els ulls esbatanats. Amb indecisió, allarga la mà i li acarona el pit dret. El nota calent i rodó, com un ou acabat de pondre, i al mig del palmell hi percep la protuberància del mugró, erecte, tossut. Ella se li posa al damunt i comença a llepar-li el coll. Nota un regust de salobre una mica ranci. Segurament és la suor. Li costa moure's al seu damunt perquè la panxa d'aquell home és tan immensa com la d'aquells budes orientals, i s'ha d'inclinar molt cap endavant per arribar-li al rostre i al coll. Ell prova de fer-

li un petó a la boca i, per moments, els seus llavis es freguen, però ella l'aparta. A la boca no, li diu. Ell arruga el front i frunzeix els llavis. A la boca no? Ella fa que no amb el cap. No, a la boca no. I ell sembla irritar-se una mica i tanca els punys amb força. Em cobraràs cent euros. Faré amb tu el que em doni la gana. La inseguretats inicial del camioner s'ha esvaït com el vapor i ara mostra una fermesa una mica violenta. La pren pel canell i se la treu del damunt empenyent-la agressivament cap al seient del copilot. Li arrenca els shorts d'una revolada, i després les calces. Ara que està nua, se sent completament indefensa, com si tots els perills del món la sotgessin i es preparessin per abraonar-se-li al damunt. Nota com la por li penetra pels porus de la pell i se li barreja amb la sang com si fos aigua bruta. Però necessita aquells cent euros, així que es deixa fer. L'home s'abaixa els pantalons i els calçotets. Tot seguit, l'agafa pels cabells i li amorra la cara al sexe. Va, li diu. Ho diu amb una contundència fèrria, tenaç. Ella obeeix. S'estan així una bona estona. Ell, de tant en tant, deixa anar esbufecs de plaer, com si es buidés d'alguna cosa. Ella intenta pensar en un paisatge verd, ple d'ovelles blanques i lentes com núvols i amb un rierol cristal·lí que baixa net i ple de peixos taronges. Per moments, és capaç d'oblidar el fàstic i l'angúnia que sent a les entranyes. Una nàusea li puja per l'esòfag, però mira de contenir-la com pot. A la boca, hi nota el regust àcid de la fel i el membre inflat i calent d'aquell home que gemega. Té ganes de vomitar. I torna a pensar en aquells cent euros, i es va dient a si mateixa que és valenta, i que allò ho ha fet moltes vegades, i s'encoratja a continuar i s'omple de força que fa temps que no sap d'on neix. I mou el cap endavant i endarrere i pensa en totes aquelles ovelletes blanques menjant herba, i en aquell riu pur i fresc que rega els arbustos de la riba. I torna a pensar en els cent euros, i a la memòria les imatges se li fonen les unes amb les altres i es van repetint en bucle fins que l'home li aparta el cap i l'agafa per la cintura. Vine, li diu. Ho ha dit gairebé en un sospir, amb una veu arronsada, com si per dins

estigués completament exhaurit. La fa pujar a sobre seu i la penetra. Ella es mou amunt i avall i mira de pensar en coses llunyanes, i desitja deixar de ser en aquella cabina asfixiant, deixar de ser ella per un dia. Ser algú altre. Algú altre que ara és en algun altre lloc, lluny d'aquí, lluny de l'ara, lluny de tot això que dia a dia l'envolta. Més ràpid, li diu. I ella mira d'accelerar, però ell encara sembla insatisfet. Més ràpid! I ella, que ja no pot més, deixa anar un sospir i s'esforça a continuar a aquell ritme, però l'home corruga el front i la pren pels braços. Mira, puteta, si jo et dic que vagis més ràpid, vas més ràpid, m'has entès? Ella sent una ràbia molt fonda a dintre seu i té ganes d'escopir-li a la cara, però es refrena perquè necessita els diners. A mi no em parlis així, li diu. I de sobte, la bufetada. Seca, contundent, com una petita explosió. L'ha pegat. Amb aquella mà tan grossa, l'ha pegat a la cara. I ara la pell li crema i se li enrogeix com un préssec, i a dins de les galtes hi nota l'eco buit d'una impotència que brama. Per moments, sembla desconcertada i no sap què fer. Ara baixaria del vehicle i s'allunyaria terraplè enllà, i s'ensorraria a terra i es posaria a plorar. Intenta contenir les llàgrimes i continua pujant i baixant, i ho fa amb una rapidesa vertiginosa que la deixa baldada i que la fa suar. I ara sembla que l'home es relaxa una mica, i deixa d'agafar-la i es posa les mans al clatell, amb els artells contra el reposacaps. De tant en tant, li cau una bava brillant per la comissura dels llavis. L'alè li put a tabac. Té les dents molt grogues, amb capes de carrall, i les genives ennegrides per la nicotina. I odia fer-ho així, davant per davant. Odia veure tots aquells homes desfent-se de plaer mentre ella sent aquella culpa espessa coent-li totes les nafres del cos. Prefereix que l'hi facin per darrere, i no veure'ls, i imaginar-se que està ajaçada en un camp ple d'herba alta i arbres que fan ombres suaus i netes. Però ara li veu el rostre amb una nitidesa que talla, i sent una angúnia que la mareja i la desorienta. Que s'acabi aviat. Que s'acabi aviat. Que s'acabi aviat. És incapaç de pensar en res més. I l'alè ple de tabac i fum li arriba als narius amb cada esbufec, i ara torna a

engrapar-la pels braços i hi nota una pressió tan gran que creu que li tallarà la circulació de la sang. I nota el seu membre entrant-li pel cos com una nosa que vol esberlar-la en dos trossos. I l'odia. L'odia com no ha odiat mai a ningú. L'odia perquè quan hagi acabat, l'home se n'anirà a casa amb la seva dona i els seus fills com si no hagués passat res, i dirà reina, què hi ha per sopar?, i després es ficarà al llit i farà l'amor amb la seva dona amb una docilitat d'anyell acabat d'esquilar. I ella, en canvi, notará durant la resta del dia aquell membre dins seu, invisible però sòlid, i sentirà el tacte d'aquells llavis sobre els seus, com una cremada. I percebrà encara les seves grapes brutes aferrant-li la pell del braç, i la pudor del seu alè calent i brut. I quan vagi a dormir, encara les sentirà, totes aquelles coses, i se l'imaginarà dormint amb una dona que l'estima, amb una dona que mai no sabrà que ella existeix. I l'odia. Malparit, malparit, malparit, pensa. I el maleeix. I mentre pensa malparit, ell deixa anar un so inintel·ligible, gutural, com un globus d'heli que es desinfla. I tira el cap enrere, i amb la barbata apunta cap a munt, com si busqués aire nou amb la boca. Ella deixa de moure's i se'l mira. Ja estàs?, li diu. I ell fa que sí amb el cap. Té les temples suades i sota la pell li endevina els batecs del cor. De seguida torna al seient del copilot i comença a vestir-se. Primer es posa les calces i els sostenidors. Després els shorts i per últim aquella samarreta tan cenyida de tirants que li fa els pits tan bonics i rodons i realçats. L'home també es comença a vestir, però va més a poc a poc. Ella només desitja anar-se'n i no tornar a veure aquell home mai més. Desitja ser infinitament lluny d'ell, i també infinitament lluny d'ella mateixa. Es fa fàstic. Allarga la mà. Ell li llança una mirada displicent que gairebé frega el menyspreu. Com si li demanés caritat. Com si ella no li hagués ofert un servei que s'ha de pagar, com tots els altres. I l'home agafa la cartera i en treu dos bitllets de cinquanta i els hi allarga, i quan ella va a agafar-los ell aparta sobtadament la mà i s'estan una estona així: ell jugant a apartar els bitllets quan ella va a agafar-los, i ella a la recerca deses-

perada d'aquells diners que li salvaran la setmana. Finalment, quan se'n cansa, li llança els bitllets a la falda, li obre la porta i l'empeny cap a fora com qui abandona un gos. S'ha quedat agenollada al terraplè, amb les cames plenes de terra i els shorts bruts. El camió s'allunya escopint un fum molt negre pel tub d'escapament i enfila la carretera. El perd de vista. Es queda allà una estona, asseguda, mirant els bitllets i cremant-se els genolls. Té molta calor. El cos li fa mal, com si el tingués ple de ferides. O com si ella mateixa fos una ferida immensa que boqueja. Es posa dreta i va cap a la carretera i comença a caminar. Mira el rellotge. Encara falta mitja hora: té temps. Calcula quant trigarà a arribar al centre de la ciutat. I sense adonar-se'n, alleugereix el pas i camina de pressa. I pensa que hauria d'haver agafat les vambes perquè amb les sabates de taló hi camina molt malament, i els talons se li fiquen als esvorancs de l'asfalt. El so penetrant i monòton de les cigales li perfora els timpans. La visió se li enterboleix. Es nota marejada i per moments li sembla que defallirà i que la trobaran hores després desmaiada al mig de la carretera. Però respira fondo i continua caminant en direcció a la ciutat. Intenta no allunyar-se de l'ombra dels arbres. Té molta set i es nota la boca pastosa, com si tingués ressaca. No pot deixar de pensar en el camioner gras i és incapaç d'entendre com ha tingut valor de fer-ho. Però sap que duu aquells dos bitllets a la butxaca, i això la reconforta, i pensa que ha d'oblidar-ho, tot això, i que no ho farà més fins que no ho necessiti urgentment. Després de caminar trenta minuts, comença a veure les primeres cases i els primers edificis i els primers fanals i voreres i semàfors. I camina durant quinze minuts més, i es mira el rellotge, i diu merda, faig tard, i els vianants li llancen mirades de menyspreu, segurament perquè va lleugera de roba i només és un quart de dues del migdia. Mira cap al cel. Fa un dia clar. Veu els pardals que voleien fent cercles i estripen aquell blau pacífic que de tan blau sembla transparent. Quan és al centre de la ciutat, creua un carrer pel pas de vianants i s'atura al davant d'una escola.

No entra al recinte: es queda a fora, al carrer, dreta a la vorera. Allà només hi queda un grup de pares que xerren animadament amb els seus fills al costat, algun dels quals ja es queixa perquè té gana i vol anar a casa a dinar. Quan la veuen, es miren i xiuxiuegen algunes paraules i s'acomiaden i marxen corrents, com si fugissin d'alguna cosa. I es queda allà dreta, com si no se n'hagués de moure mai. I un nen que seu sol al balancí del pati alça el cap i la veu entre les reixes, i ràpidament s'aixeca i va corrents cap a ella. Ella el veu venir, i se'l mira fixament, i sense saber per què, sent com l'envesteix una torrentada immensa de frustració. El nen se li agafa a la cama i mira cap amunt per veure-li els ulls. Ella també se'l mira. Intenta somriure, però només té ganes de plorar. I el somriure se li desfà de tristesa. El nen, en canvi, li fa un somriure ample i obert com un gira-sol. Hola mama, li diu. Saps què? Avui a l'hora del pati he fet de porter i he parat quatre gols i el Gerard Rius de la meva classe s'ha barallat amb el Marc Campos, i ens han ensenyat a restar, i m'he fet una mica de mal al genoll, i avui arribes molt tard i em pensava que no vindries mai! Què hi ha per dinar? Mama... Eh, mama! Em sents? Avui també has tingut un mal dia?

Gabriel Ferrater

COL·LECCIÓ Gabriel Ferrater

El relat *Lluny s'infiltra* a l'interior tumultuós d'algú que ha après a habitar els marges, d'algú que ha après a transitar la perifèria social, d'algú que entén la vida com un pols amb un mateix i també amb els altres. Un camió s'atura en sec al seu davant. I demana: «Quant?». I aquí s'enceta una nova lluita quotidiana, una nova tragèdia interior que durà la protagonista del relat a desitjar ser Lluny, molt Lluny d'allà, en algun paisatge verd ple d'ovelles lentes i amb un rierol que flueix net i transparent. En algun lloc Lluny dels abusos de poder, Lluny de la barbàrie íntima que ens fa tot d'estralls per dintre, Lluny de la vida quan s'esfondra a poc a poc, com una esllavissada a càmera lenta.

Xavier Mas Craviotto

(Navàs, 1996) viu a cavall entre Navàs i Barcelona. Ha estudiat Filologia Catalana a la Universitat de Barcelona. Modera clubs de lectura juvenils i és cofundador de Com ho diria, una plataforma digital especialitzada en l'argot juvenil del català col·loquial. Amb disset anys, va quedar finalista al Premi Literari Jordi Sierra i Fabra d'Espanya i Llatinoamèrica, i des de llavors ha guanyat una vintena de premis de narrativa i poesia, d'entre els quals destaquen el Premi Documenta 2018 amb *La mort lenta* (L'Altra), el premi TINET de Tarragona amb el relat *Geografies de l'absència*, entre molts d'altres.

Lluny ha estat l'obra guanyadora del X Premi de Narrativa Breu per a Joves «Caterina Albert» de 2019, convocat per la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès.

Ajuntament de
Cerdanyola del Vallès

Universitat Autònoma
de Barcelona

ISBN-13: 978-84-490-8698-4

9 788449 086984